

بیست و دومین کنگره بیماریهای عفونی و گرمسیری ایران

۵ لغایت ۹ بهمن ماه ۱۳۹۲

THE 22nd IRANIAN CONGRESS ON INFECTIOUS DISEASES AND TROPICAL MEDICINE

25-29 Jan.2014

P43

بررسی وضعیت اپیدمیولوژیک بیماران مسلول استان اردبیل از سال ۱۳۸۴ لغایت ۱۳۹۰

منوچهر براک^۱، آرزو معینی^۲، داریوش امدادی^۳، سیده نگار مدرس صدرانی^۴

۱. عضو هیئت علمی و فوق تخصص عفونی اطفال (دانشیار) و معاون بهداشتی دانشگاه ۲۰، پزشک هماهنگ کننده سل

استان ۳، ۴. کارشناس مسئول بیماریهای واگیر استان، ۴. کارشناس مسئول آزمایشگاه استان

مقدمه و اهداف: امروزه بیماری سل یکی از بزرگترین مسائل بهداشتی جهان است، حدس زده می شود که از هر سه نفر جمعیت جهان یک نفر به باسیل سل آلوده بوده و در هر ثانیه یک نفر به تعداد آنان افزوده می شود. سالانه حدود ۹ میلیون مورد جدید سل بروز می کند و حدود دو میلیون مرگ در اثر این بیماری در سراسر جهان رخ می دهد. هدف از انجام این مطالعه بررسی وضعیت اپیدمیولوژیک بیماری سل در استان اردبیل می باشد.

روش تحقیق: این مطالعه بصورت گذشته نگر تحلیلی بر روی اطلاعات ثبت شده از بیماران مسلول مراجعه کننده به مراکز بهداشتی درمانی استان بین سالهای ۱۳۸۴ لغایت ۱۳۹۰ انجام گرفت. افراد مشکوک به بیماری سل طی فرآیندی غیر فعال به مراکز ارائه کننده خدمات بهداشتی-درمانی جهت تشخیص اولیه ارجاع داده شده و بعد از تأیید تشخیص داروهای ضد سل طبق استراتژی DOTS در اختیار بیماران قرار گرفته و نتیجه درمان توسط مراکز درمان کننده پیگیری شد. اطلاعات از نرم افزار ثبت اطلاعات بیماران مبتلا به سل شهرستانهای استان اردبیل استخراج و با استفاده از نرم افزار SPSS مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفته است

یافته ها: از سال ۱۳۸۴ لغایت ۱۳۹۰ تعداد ۹۱۶ بیمار مسلول در استان اردبیل تشخیص داده شده اند. میزان بروز متوسط کل بیماران مسلول ۱۰،۲ و بیماران مبتلا به سل ریوی خلط مثبت ۴،۶ در یکصد هزار نفر بوده است. تعداد ۴۰۱ بیمار مبتلا به سل ریوی خلط مثبت (۴۳،۷٪)، ۱۱۹ بیمار مبتلا به سل ریوی خلط منفی (۱۲،۹٪)، ۳۵۱ بیمار مبتلا به سل خارج ریوی (۳۸،۳٪)، ۲۳ بیمار مبتلا به عود سل ریوی خلط مثبت (۲،۵٪)، ۳ مورد شکست درمان (۰،۳٪)، ۵ بیمار مبتلا به MDR-TB (۰،۵٪) و ۱۴ بیمار مبتلا به سایر انواع سل (عود اسمیر منفی یا خارج ریوی ۱،۵٪) بوده اند. در همین دوره زمانی از ۳۱۴۷۴ بیمار مشکوک به سل نمونه برداری خلط انجام شده است. از نظر جنسیت ۴۷٪ مرد و ۵۳٪ زن بوده اند. از نظر سکونت ۶۰٪ شهری و ۴۰٪ روستایی می باشد. میانگین سنی بیماران مسلول به ترتیب ۳۹ و ۴۱ سال و میانگین سنی بیماران مبتلا به سل ریوی اسمیر مثبت به ترتیب ۳۴ و ۴۰ سال بوده است. از نظر گروه سنی ۳۵۹ بیمار مسلول (۳۹٪) در گروه سنی ۱۵ تا ۳۵ سال و ۵۰٪ بیماران مبتلا به سل ریوی اسمیر مثبت در گروه سنی ۱۵-۳۵ سال قرار دارند. بیشترین موارد گزارش شده سل به ترتیب در شهرستان های اردبیل ۳۵۹ بیمار مسلول (۳۹٪) و پارساباد ۲۳۲ بیمار (۲۵٪) بوده است. بیشترین موارد سل ریوی اسمیر مثبت گزارش شده از شهرستان پارساباد بوده است (۳۰٪ کل موارد اسمیر مثبت استان). ۶۴٪ بیماران مبتلا به سل ریوی اسمیر مثبت استان در مرحله ۲+ و ۳+ تشخیص داده شده اند.

شایع ترین ارگانهای درگیر در میان کل موارد جدید سل خارج ریوی به ترتیب غدد لنفاوی ۲۷٪، پلور ۲۳٪ و استخوان ۱۲٪ می باشد.

نتیجه گیری و پیشنهادات: با توجه به بالا بودن شیوع بیماری در گروه سنی جوان غربالگری و آموزش و اطلاع رسانی در این گروه پیشنهاد می گردد. درمان و پیگیری کامل بیماران جهت جلوگیری از عود بیماری ضروری است. به جهت بالا بودن میزان بروز بیماری در شهرستان پارس آباد انجام برنامه مداخله ای در شهرستان ضرورت دارد.

کلمات کلیدی: اردبیل، مسلول، DOTS، خلط مثبت